

Sygn. akt V U 72/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2015 r. w Kaliszu

odwołania M. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 20 listopada 2014 r., Nr (...)

w sprawie M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 20 listopada 2014 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu M. S. emeryturę poczynając od dnia (...).

UZASADNIENIE

W dniu 14.11.2014 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla M. S..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 20.11.2014 r. w sprawie (...) odmówił M. S. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. 2004 r., nr 39, poz. 353 ze zm.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji M. S. wniósł odwołanie, w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 01.09.1973 r. do 15.10.1991 r. w Przedsiębiorstwie (...) w K. na stanowisku elektryka- konserwatora, na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania M. S..

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 28 lat 9 miesięcy i 187 dni. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach od 01.09.1973 r. do 15.10.1991 r. w Przedsiębiorstwie (...) w K. na stanowisku elektryka- konserwatora.

Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie pobiera zasiłek przedemerytalny.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych od 01.09.1973 r. do 15.10.1991 r. w Przedsiębiorstwie (...) w K. na stanowisku elektryka- konserwatora.

Odwołujący w okresie od 01.09.1973 r. do 31.12.2000 r. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) w K.. W świadectwie pracy z dnia 02.01.2001 r. stanowisko odwołującego określono jako elektryk konserwator, elektromechanik, główny mechanik i energetyk.

W dniu 02.01.2001 r. odwołującemu wystawiono świadectwo pracy w szczególnych warunkach wskazując okres od 01.09.1973 r. do 31.08.1983 r. i stanowisko elektryk konserwator oraz okres od 01.09.1983 r. do 15.10.1991 r. i stanowisko elektryk konserwator. W świadectwie wskazano pracę w szczególnych warunkach w okresie od 01.09.1973 r. do 31.08.1983 r. i od 01.09.1983 r. do 15.10.1991 r. na stanowisku elektryk konserwator. Wskazano Zarządzenie bez określenia jakie, Wykaz B Dział II poz. 1 punkt 5 i 8 załącznika nr 1 punkt 1 do Zarządzenia. Odwołujący ukończył zasadniczą szkołę zawodową w zawodzie elektromechanik oraz Technikum (...)uzyskując tytuł technik elektryk o specjalności elektroenergetyka. W podaniu o pracę z dnia 27.08.1973 r. odwołujący wskazał stanowisko elektryka. Podobnie w kwestionariuszu osobowym z dnia 27.08.1973 r. W umowie o pracę z dnia 01.09.1973 r. wskazano stanowisko elektryka w (...). W angażu z dnia 01.10.1973 r. wskazano stanowisko elektromontera. W angażu z dnia 01.07.1975 r. wskazano stanowisko elektryka w (...)w K.. W dniu 14.05.1976 r. w swoim piśmie pracodawca wskazał potrzebę stanowiska elektromontera. W piśmie z dnia 10.06.1976 r. wskazano stanowisko odwołującego od 01.07.1976 r. jako elektromonter. Podobnie w opinii z dnia 24.03.1977 r. W okresie od 25.04.1977 r. do 30.04.1979 r. odwołujący odbywał zasadniczą służbę wojskową. Od dnia 02.05.1979 r. w zakresie czynności stanowisko odwołującego określono jako elektryk w (...)w K.. W zakresie tym wskazano, iż odwołujący jest odpowiedzialny za stan urządzeń w elewatorze, jest zobowiązany utrzymać je w należytym stanie, prowadzić konserwacje, przeglądy i naprawy. Przeglądy dotyczyły urządzeń elektrycznych, instalacji siłowych i oświetleniowych, aparatury i osprzętu instalacji siłowych i oświetleniowych, silników elektrycznych, rozdzielni i podrozdzielni, linii napowietrznych i linii grzejnych. W dalszych angażach stanowisko odwołującego określano przez miejsce pracy – elewator lub stanowisko elektromonter albo elektryk. W angażu z dnia 01.07.1982 r. wskazano stanowisko konserwator- elektryk w E.K.. Od dnia 27.03.1986 r. stanowisko odwołującego określono jako mistrz warsztatów energetycznych. W zakresie czynności wskazano, iż do jego zadań należy kontrola i nadzór nad pracami związanymi z konserwacją i naprawą urządzeń elektro- energetycznych eksploatowanych w (...), kontrola i nadzór nad pracą podległych elektromonterów, kontrolowanie prawidłowości eksploatacyjnej maszyn i urządzeń elektro-energetycznych, kontrolowanie instalowania i przekazywania do eksploatacji maszyn i urządzeń elektroenergetycznych, dbałość o sprawne funkcjonowanie układów sprężonego powietrza. W angażu z dnia 01.01.1988 r. stanowisko odwołującego określono jako elektryk. Podobnie w dalszych angażach. W piśmie z dnia 18.09.1991 r. pracodawca poinformował Zakład (...), iż osobą odpowiedzialną za ruch urządzeń elektrycznych w nowym elewatorze od dnia 19.09.1991 r. jest odwołujący z uprawnieniami według zaświadczenia E – bez ograniczeń. Od dnia 16.10.1991 r. stanowisko odwołującego określono jako główny mechanik i energetyk. Zakres czynności dla odwołującego określono następująco: organizowanie i działalności inwestycyjnej, remontowej i konserwatorskiej, nadzór nad gospodarką remontowo-konserwacyjną, kierowanie i nadzór nad służbami konserwacyjno- remontowymi, kierowanie i nadzór nad służbami grzewczymi c.o, opracowanie potrzeb materiałowych,, nadzorowanie służb zaopatrzenia, kierowanie remontami, prowadzenie magazynu technicznego i niezbędnej dokumentacji, prowadzenie dokumentacji zarobkowej pracowników, prowadzenie spraw energetycznych i gospodarki wodno- ściekowej, prowadzenie gospodarki złomem, prowadzenie dokumentacji remontowej i gospodarki paliwowo- energetycznej, prowadzenie praw wynalazczości, zapobieganie awariom urządzeń, zawieranie umów na wykonawstwo robót budowlanych, czuwanie nad bezawaryjną

pracą parku maszynowego dbanie o prawidłową działalność urządzeń technicznych i energetycznych oraz urządzeń pod nadzorem technicznym, obowiązki wobec podległych pracowników co do spraw rozliczenia pracy, bhp, odzieży ochronnej, czasu pracy. W dalszych angażach stanowisko odwołującego określano jako główny mechanik i energetyk. Od dnia 02.11.1998 r. stanowisko odwołującego określono jako Zastępcy Tymczasowego Kierownika Przedsiębiorstwa (...)w K.. Z pisma z dnia 02.11.1998 r. wynika iż, jednocześnie zachował obowiązki głównego mechanika i energetyka. W angażu z dnia 05.01.1999 r. stanowisko odwołującego określono jako główny mechanik i energetyk. Odwołujący co do okresu od 16.10.1991 r. nie wnosi o uznanie go, jako okresu pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący w okresie od 01.09.1973 r. do 15.10.1991 r. wykonywał prace polegającą na dbałości o za stan urządzeń w elewatorze, utrzymaniu ich w należyłym stanie, prowadzeniu konserwacji, przeglądów i napraw urządzeń elektrycznych, instalacji siłowych i oświetleniowych, aparatury i osprzętu instalacji siłowych i oświetleniowych, silników elektrycznych, rozdzielni i podrozdzielni, linii napowietrznych i linii grzejnych. Praca ta była wykonywana co do urządzeń i maszyn uczestniczących w przerobie mąki, w toku procesu przerobu, w czasie produkcji w pomieszczeniach młyna. Odwołujący naprawiała agregaty sprężarkowe, filtrocyclony – urządzenia czyszczące, maszyny szorujące, młowniki, tryjlery do czyszczenia ziarna. Przy przerobie mąki uczestniczyło około 200 urządzeń i maszyn elektroenergetycznych. Wszystkie urządzenia i instalacje pokrywały się pyłem w procesie przerobu i wymagały ciągłego czyszczenia, odkurzania, konserwacji i napraw. W okresie pracy jako mistrz odwołujący wykonywał tę samą pracę, a dodatkowo był przełożonym dwóch osób, które wykonywały pracę taką jak odwołujący na innych zmianach.

(dowód: zeznania odwołującego, akta osobowe odwołującego, zeznania świadków K. C. i J. P.)

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A dział X poz. 10 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wskazano prace przy wytwarzaniu mąki, kasz, płatków i śruty, natomiast w Dziale XIV poz. 25 wskazano prace polegające na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano- remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. nr 39, poz.353 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od 01.01.2013 r. warunek rozwiązania stosunku pracy nie obowiązuje.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE oraz rozwiązanie stosunku pracy i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 28 lat na dzień

01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Co do (...) pracodawca nie istnieje ale wystawił odwołującemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za cały sporny okres.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu wystawiono świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach co do okresu pracy w Zakładach (...). Świadectwo to odpowiada stanowi faktycznemu mimo zawartych błędów.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach jako osoba zatrudniona przy naprawie i konserwacji maszyn, urządzeń i agregatów w procesie produkcji mąki w okresie 01.09.1973 r. do 15.10.1991 r. w (...) w K.. Odwołujący wykazał okres ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd uwzględnił odwołanie i przyznał odwołującemu emeryturę od dnia (...).